

TMMOB

ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI

İZMİR ŞUBESİ HABER BÜLTENİ

YIL: 4

SAYI: 44

AĞUSTOS 1993

İÇİNDEKİLER

- Şubeden Haberler
- Şube Etkinlikleri
- Özelleştirme, Demokrasi ve Ülkemiz
- Susmayalım Sivas'lar Olmasın
- Bir Mektuba Açık Yanıt
- Kent İçi Alan Aydınlatmalarına Bir Örnek - İzmir
- TEK'teki İş Kazalarına Bakış
- İzmir

YEMEKLİ GECE

KORDON

PALET RESTAURANT

ALSANCAK - İZMİR

20 AĞUSTOS 1993

❑ İKK ETKİNLİKLERİ

TMMOB'a bağlı Odaların İzmir birimlerinin oluşturduğu İl Koordinasyon Kurulu olağan ve olağanüstü toplantılarla gündemindeki konuları görüştü. 2 Temmuz'da Sivas'ta yazar, şair ve ozanlara karşı girişilen insanlık dışı saldırıları değerlendirmek üzere diğer Meslek Odaları ile toplanan Kurulumuz olayları kınayan, sorumluları istifaya çağırarak mektubu, TBMM Başkanına, Başbakan Yardımcısına, DYP Grup Başkan Vekili-

line ve SHP Grup Başkan Vekiline gönderdiler. İzmir'de bulunan tüm demokratik kitle örgütleri, sendikalar, siyasi partiler ve meslek odaları ortak tavrı koyarak üzere biraraya geldi. Meslek odalarını temsil eden Odamızın da katıldığı platformda 9 Temmuz'da düzenlenmesi kararlaştırılan "Katliamlara Hayır Düşünce Özgürlüğüne Saygı" mitingi valiliğin izin vermemesi nedeniyle yapılamadı. Şeriat isteyerek Anayasa'ya karşı suç işleyenleri koruyan siyasi iktidar, örgütlü güçlerin birleşmesini istemedi ve karanlıkla aydınlığın savaşında karanlıktan yana tavır aldı. Kurulunun önerisi ve Oda Yönetim Kurullarının kararı ile saldırıyı kınayan bir bildirinin basın yoluyla üyelere ve kamuoyuna duyurulması kararlaştırıldı.

❑ BİLGİSAYAR MÜHENDİSLERİ MEZUNİYET TÖRENİ
Ege Üniversitesine bağlı Bil-

gisayar Mühendisliği Bölümünden mezun olarak mesleğe adım atan genç mezunlar 21 Haziran'da Şubemiz Lokalinde düzenlenen Mezuniyet töreninde biraraya geldiler. Bu dönem mezun olan 37 Bilgisayar Mühendisinin katıldığı törende Şube Başkanımız Musa ÖZTUFAN aynı zamanda Fakülte Birincisi olan Bölüm Birincisi Tukan Tuğlular'a, Bölüm ikincisi M. Osman Ünalır ve Bölüm üçüncüsü Cem Erdur'a Odamızın hazırladığı armağanları verdi. Mezunları kutluyor, mühendislik yaşamlarında başarılar diliyoruz.

Mesleğe Yeni Atılan Bilgisayar Mühendisliği Bölümü Mezunları

Mesleğe Yeni Atılan Bilgisayar Mühendisliği Bölümü Mezunları

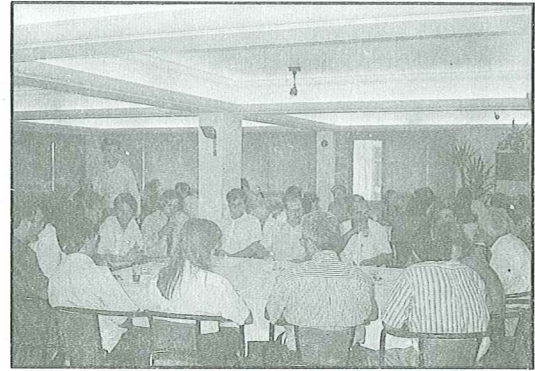
Engin Dalli
Naci Özkan
Yasemin Yıldırım
Mustafa Ergun
Şener Kara
Müge Sucuoğlu
Özgür Balsoy
Zerrin Yılmaz
Ertan Deniz
Tuğkan Tuğlular
Ülkü Akın
Şenol Tarı
Arif Bilge Yorgan
Bora Konuk
Bahar Kuşçu
Ethem Murat Balsarı
Hakan Karadede
Sarıt Dinmez

Erol Günaydın
Özlem G. Çakıcı
Hasan Demircan
Sertaç Akalın
Tonguç Koç
Mehmet R. Eygi
Ali Çakıroğlu
Murat Kezlev
Ufuk Kaytaç
Murat O. Ünalır
Emre Yaratıcı
Gülşen Akhun
Aytekin Vargün
Gülsün Ünalır
Nazlı Ö. Öktemer
Aybars Uğur
Ümit Uzun
Enis Cevheroğlu

Tolga Zeren
Hakan E. Gökalp
Argun Göğüş
Şule Yıldırım
Burçin Sinanoğlu
Cenk Erdur
Mustafa Yorgancıoğlu
Fiddes Peter Joe
Burcu Omac
Gültekin Abacı
Süleyman Kılıçaslan
Enver Sert
Cem Erdur
Özkan Şahin

❑ DEÜ ELEKTRİK VE ELEKTRONİK MÜHENDİSLİĞİ BÖLÜMÜ MEZUNİYET TÖRENİ

Dokuz Eylül Üniversitesi Mühendislik Fakültesinin 1992 - 1993 mezuniyet töreni 23 Temmuz 1993 tarihinde yapıldı. Gündüz mezuniyet belgelerini

alan mezunlar için aynı günün akşamı Şubemiz Lokalinde "Mesleğe Hoşgeldin Kokteyli" düzenlendi. Aynı zamanda Fakülte Birincisi olan Bölüm Birincisi Caner AYGÜN'e Fakülte üçüncüsü olan Bölüm ikincisi Kazım ÇAY'a ve Bölüm üçüncüsü Gülay AKBULUT'a ödülleri Şube Başkanımız Musa ÖZTUFAN tarafından verildi. Mezunları kutluyor ve meslek yaşamında başarılar diliyoruz.

Elektrik Elektronik Müh. Bölümü Mezunları

Caner Aygün Kazım Çay
Gülay Akbulut Mehmet Var
Hakan Ali Koçer Fikret Uzgan
Oğuz K. Özdemir Mustafa B. Selek
Ayhan Kurnazoğlu Özlem Efendioğlu
Nasrettin Yunus Şebnem Cengin

Hüseyin Kuloğlu *Özen Gülat*
 Kazım Baran *Sebati Yılmaz*
 Uğur Kalay *Rıfat Hacıoğlu*
 Fehmiye Günaçar *Çeyiz Aksungur*
 Alper D. Çevik *Ali Can Gökkaya*
 Hasan Çopur *Murat Kurultak*
 Selvet Deliağa *Resul İkizlerli*
 Harun Çakın *Ufuk İlter*
 Lütfü Uğur Pekgüç *Murat Dinç*
 Ebru Ayvaz *Betül Anadolu*
 Timur Çakal *Ayşe Koşukavaklılar*
 Altay Erakman *Yeşim Okçu*
 Gülay Şengül *Remzi Ç. Ünal*
 Mert Selen Can

□ **ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ BİRİKTİRME VE YARDIMLAŞMA SANDIĞINA ÜYE OLALIM**

Üyeler arasında dayanışma ve yakınlaşmayı sağlamak üzere oluşturulan Sandık, üyelerine yatırdıklarının iki katı kadar en fazla 10 ayda geri ödenmek üzere ve % 10 emeklilik ve yardım fonuna kesilmek üzere borç para verecek. Borç taleplerinin başvuru sırasına göre belirleneceği Sandık'a tüm meslektaşlarımızın üye olmasını bekliyoruz.

□ **ISPARTA VE ANTALYA TEMSİLCİLİK ZİYARETLERİ**

26 - 27 Haziran 1993 tarihlerinde gerçekleştirilen ziyaretlerin ilkinde Isparta'da temsilcilik grubu ile görüşüldü. Bölgesel sorunların ele alındığı görüşmede TEK ve Belediye ile ilişkiler, fen adamları ve Temsilcilik sorunları hakkında bilgi alındı. Çoklu yapılara ilişkin olarak Şubemize iletilen olumsuzluğu gidermek üzere TEK Genel Müdürlüğü nezdinde girişimde bulunuldu. Antalya'da temsilcilik toplantısının ardından düzenlenen üye toplantısı ile bölgede yapılan çalışmalar ve sorunlar hakkında bilgi alındı. Kişilere yönelik iddialarla ilgili

bilgileri değerlendiren Yönetim Kurulumuz, gereken girişimlerde bulunma kararı aldı.

□ **ENER-SEN ZİYARET EDİLDİ**

Yönetim Kurulumuz, enerji sektöründe faaliyet gösteren 3 sendikanın birleşmesi ile oluşturulan tek sendika Ener - Sen Yönetim Kuruluna yaptığı ziyarette başarı dileklerini sundu. Samimi bir ortamda gerçekleşen ziyarette kamu çalışanlarının sorunları, özelleştirme ve birlikte çalışma konuları görüşüldü.

□ **ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI ZİYARET EDİLDİ**

EMO Merkez ve Şube Yöneticileri 15 Temmuz 1993 tarihinde Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Veysel ATASOY'u ziyaret ettiler. Gündemdeki yeri nedeni ile TEK'in özelleştirilmesi ve AKTAŞ'ın görüşüldüğü toplantıya, İstanbul Şubemizle birlikte gelen Tüketiciyi Koruma Derneği Yöneticileri ve Kadıköy Bölgesi Muhtarları da katıldı. Basının da izlediği toplantıda AKTAŞ'a verilen görev sözleşmesinin iptalini isteyen 25000 imza Bakana sunuldu. Süre darlığı nedeni ile ülkemizle ilgili enerji sorunlarının ele alınmadığı toplantıya Şubemizi temsilen Başkan Yardımcısı Fikret ŞAHİN katıldı.

□ **PETKİM'DE İŞYERİ TEMSİLCİLİĞİ OLUŞTURULDU**

8 Temmuz 1993 tarihinde Aliğa Petkim'de gerçekleştirilen toplantıda, kapsam dışı personel statüsünde görev yapan mühendislerin özlük hakları ile ilgili sorunları dile getirildi. Görev tanımları belli olmayan mühendislerin tatil, hafta sonu ve mesai saatleri dışında görev-

lendirilmelerinin de belirli kriterlere bağlı olmadığını bildiren üyelerimiz bu sorunlarının çözümünü istediler.

İşyeri temsilciliğinin belirlenmesi için önerilen isimler Şube Yönetim Kurulumuzca atanmak üzere EMO Başkanlığına iletildi. Merkez Yönetim Kurulunun onayı ile göreve başlayacak işyeri temsilcilik grubunda, çalışma arkadaşlarının önerisi ile seçilen Suat ÖZKAN, Serdar ÜNVER ve Özcan ÖZCAN'a görevlerinde başarılar diliyoruz.

□ **DENİZLİ TEMSİLCİLİĞİNDEN**

Denizli Temsilciliğimiz gelekselleştirdiği satranç turnuvasının beşincisini 15 - 23 Haziran 1993 tarihleri arasında gerçekleştirdi. İsviçre sistemine göre 7 tur üzerinden yapılan turnuvada ilk üç dereceyi paylaşanlara ve teşvik ve centilmenlik ödülleri kazananlara Temsilci Veli YILDIRIM tarafından 28 Haziran'da düzenlenen törende ödülleri verildi.

□ **ŞUBEMİZ 25 YAŞINDA**

Bültenimizin 43. sayısında yayınlanan EMO İzmir Şubesi Yönetim Kurullarında görev alanların listesinde Sayın Birol ŞEN ve Erdinç ÖZÜNER'in ismi yazılmamıştır. Dizgi'den kaynaklanan hata için özür diliyoruz.

□ **68' Lİ**

25 Mayıs 1993 tarihinde yitirdiğimiz Şube Başkanımız Nihat ÖZGÜL'ün o yıllarda kaleme aldığı anıları 68'li de toplandı. Geliri öğrenimlerini sürdüren çocuklarının eğitimi için açılan fona aktarılacak olan kitabı Şubemiz ve temsilciliklerimizden temin edebilirsiniz.

✓ YEMEKLİ GECE

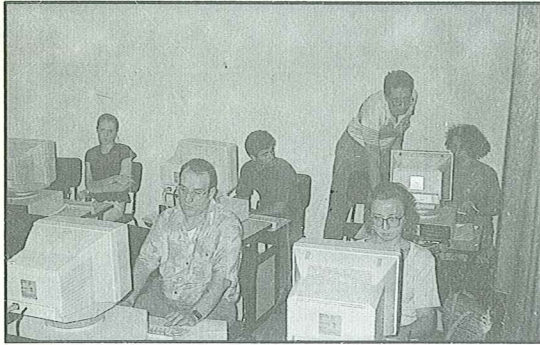
20 Ağustos Cuma günü Kordon Palet Restaurant'da düzenlenen yemekli gecemize tüm üyelerimizi bekliyoruz.

Gece biletleri EMO İzmir Şubesinde temin edilebilir.

Ücret: 125.000 TL/kişi

✓ AUTOCAD 11 KURLARI

Bilgisayarın mühendislikte kullanımına yönelik eğitimin verildiği

Bilgisayar Destekli Tasarım kurslarının üçüncüsü 1 Eylül 1993 tari-

hinde başlıyor. Hatanın Pazartesi, Çarşamba, Perşembe günleri 19.00 - 21.00 saatleri arasında yapılan kurslar toplam 40 saat sürmektedir.

Toplam 6 kişiden oluşan sınıfta her kursiyere bir bilgisayar düşmekte olup katılım bedeli: 2.000.000 TL/kişidir.

Başvuru: EMO İzmir Şubesi

✓ PLC SEMİNERİ

(TELEMEKANİKPL7-2)

Amacı: Programlanabilir kumanda temellerini bilenlere yönelik Ladder ve Grafcet dillerinde grafik programlama kursu ile hem programlayıcı hem de PLC kullanıcılarına gerekli teori ile pratik bilgileri kazandırmak.

Program: Ladder kontak devreleri, grafcet akış diyagramı, basit ve karmaşık devrelerin programlanması,

grafcet kuralları (ön işlem, ardışık işlem, eş zamanlı ardışım)

Uygulamalar: Sayaçlar, zamanlayıcılar, tambur ve tekst bloklarıyla ilgili örnekler, bit ve word üzerinde işlemler. En az 6 en çok 8 kişinin katılımı ile gerçekleştirilecek kursa katılım bedeli 3.920.000 TL. olup KDV, öğle yemekleri ve ikramlar dahildir.

Her 2 kişiye bir terminal ve PLC cihazının düştüğü kursa katılanlara broşürler, PLC kitapları ve türkçe seminer dökümanları verilecektir.

Kurs Tarihi: 6 - 10 Eylül 1993

Başvuru: EMO İzmir Şubesi

✓ ASSOS - TRUVA GEZİSİ

4 - 5 EYLÜL 1993

Assos Eden Beach otelinde konaklama / otel sabah ve akşam yemeği / Behramkale ve Truva Gezileri / Rehberlik hizmetleri / Otobüs hizmetleri

Hareket: 04.09.1993 sabah 8.30'da Cumhuriyet Meydanı

CADBİM BİLGİSAYAR

SAN. TİC. LTD. ŞTİ.

BİLGİSAYAR DESTEKLİ ÇİZİM (CAD) KONUSUNDA
SİSTEM KURULMASINDAN EĞİTİMİNE KADAR TAM ÇÖZÜM

☒ HİZMETLERİMİZ

- ☒ CAD SİSTEMLERİNİN KURULMASI (BİLGİSAYAR, PLOTTER, TABLET, PRINTER V.S.)
- ☒ SATIŞ SONRASI EĞİTİM VE DESTEK VERİLMESİ
- ☒ AUTOCAD YETKİLİ SATICILIĞI
- ☒ Océ ÇİZİCİLERİ VE GTCO DIGITIZER YETKİLİ SATICILIĞI
- ☒ 17"den 21"e KADAR YÜKSEK ÇÖZÜNÜRLÜKTEKİ EKРАН VE MİRO GRAFİK KARTLARI
- ☒ HER VERSİYONDA AutoCAD EĞİTİMİ
- ☒ ELEKTRİK, TESİSAT, MİMARİ VB. KONULARADA 2 VE 3 BOYUTLU ÇİZİM HİZMETİ
- ☒ BİLGİSAYARDA YAPTIĞINIZ ÇİZİMLERE PLOTTER HİZMETİ
- ☒ HER MARKA PLOTTER İÇİN SARF MALZEMESİ SATIŞI

NOT: İZMİR DIŞINA EĞİTİM VE DESTEK HİZMETİMİZ VARDIR...

ÖZELLEŞTİRME, DEMOKRASİ ve ÜLKEMİZ

Çok dar ve kısa vadeli bir görüşle, Ülkeyi bugün örgütsüz ve medya bombardımanı ile de tepkisiz bırakarak, insanı insan yapan, onurlu kılan tüm değerlerin ayaklar altına alınmasına ve gelir dağılımının bozulmasına neden olan Türkiye'de kaynaklara hakim sermaye çevreleri, şimdide "KAMUNUN KÜÇÜLTÜLMESİ" fikrini devamlı gündemde tutmaktadırlar.

Bu bağlamda KİT'lerin özelleştirilmesi, devletin ekonomi alanındaki etkinliğinin azaltılması ve temel görevlerini yerine getirmek için giriştiği harcamaların kısılması demektir.

KİT'lerin ekonominin sırtında bir yük olduğu, hertürlü ekonomik sorunun bu kuruluşlardan kaynaklandığı görüşü, Türkiye'de yıllardır, özellikle 1980 - 1990 döneminde ve günümüzde yaşanan soygun ekonomisinin sorumlusu olan dışa bağımlı sermayenin savıdır. KİT'leri bilinçli olarak çalısamaz duruma getirenler de onlardır.

Günümüzde, ekonomik krizin dünya ölçüğünde irdelenmesinde entegrasyon olgusu ile yaşam bulacak olan ve büyük ölçüde dışa bağımlı sermaye çevreleri, vergi yükünden kurtulmak ve gerçek toplum hizmetinde kullanılabilir olacak ülkemizin potansiyel kaynaklarını da kendi hizmetlerine almaya çalışmaktadırlar.

Böyle bir yaklaşım ve uygulama, toplumsal hizmetleri maddi ve beşeri sermaye oluşumunu ve hatta özel kesimin işleyişi için gerekli ortamı oluşturan yapıları yıkabileceği ve toplumun geleceğin çökerteceği için tehlikelidir.

Sorun KİT'lerin yerli ve yabancı özel sermayeye satılmasının Türkiye'nin ekonomik gelişmesine, yeni teknolojilere dayalı üretim süreçlerini yakalamasına ne ölçüde katkı yapacağı, bozulan gelir dağılımını ve sosyal devlet oluşumunu ne ölçüde olumlu yönde etkileyeceğidir.

Bu açıdan, devletin küçültülmesi KİT bağlamında asıl bu boyutları ile tartışılmalıdır.

Sayısal veriler, Türkiye'de devletin çağdaş demokratik bir devlet anlayışından ne ölçüde uzak olduğunu kanıtlamaktadır.

Dünya Bankasının 1991 yılı "dünya gelişme raporuna" göre Türkiye'de merkezi hükümetin toplam ulusal gelirden elde ettiği bütçe gelirinin bazı AT ülkeleri ile kıyaslandığında azalmış olduğunu göstermektedir.

	1972 %	1991 %
Türkiye	20.6	19
İspanya	19.7	29.4
İrlanda	30	46.8
Fransa	33.4	40.9
Belçika	35	43.7

Bu veriler Türkiye'de devletin ekonomik yönden ne ölçüde küçük bırakıldığını açık bir şekilde kanıtlamakta ve gerçek sorun da burada başlamaktadır.

Uluslararası düzlemdeki gelişmeler çağdaş devlet anlayışının ve işlevlerinin tanımının yeni bir içerik ile ele alınmasını zorunlu kılarak, birçok ülke yeni toplumsal yaşam projelerini geliştirmekte, ileri teknolojiye yönelik

yatırımlarını sürekli arttırırken en başta insana, insan gücüne önemli yatırımlar yaparken, ülkemiz bu konuda da programlı bir yaklaşımı izlemekten yoksun olup çağdaş demokratik bir devletin halkına sunması gereken en temel hizmetleri bile yerine getiremez durumdadır.

Bu nedenle devletin küçültülmesi, KİT'lerin özelleştirilmesi yönündeki savların sağlıklı bir dayanağı bulunmuyor. Tam tersine, Türkiye çağdaş demokratik ve etkin işleyen bir devlet yapısına biran önce kavuşturulmalıdır. Bunun için de merkezi hükümetin temel işlevlerini yerine getirebilmesi için devletin planlı programlı bir biçimde ulusal gelirden aldığı payın artırılması gerekir.

İşte demokrasinin önemi de buradadır.

Bugüne kadar çeşitli çıkar hesapları ile ileriye görmekten yoksun, sorumsuzluk örneği gösteren sermayenin, en azından kendi geleceğinin sağlıklı gelişmesi için, artık demokrasinin tüm kuralları ile toplumda işlerlik kazanmasına engel olmaması gerekmektedir.

Demokrasi sadece kaynakların hakça dağıtılması için değil aynı zamanda toplumun geleceğinin de çok daha sağlam temellere oturtulabilmesi için gereklidir.

Demokrasi, kendi çıkarları ve toplumun geleceği hakkında bilinçli fikir sahibi birey ve onların örgütlerini eşit yoğunluktaki seslerinin yankılandığı ve kararları etkilediği ortamdır. Uygar toplumların örgütlü toplumlar olduğu, başka bir deyişle toplumsal yaşamda örgütlü olmanın, uygarlığın ön koşulu olduğu kabul edilmektedir.

Kamu görevlilerine sendika kurma hakkı tanınırken toplu sözleşme ve grev hakkı da tanınmalıdır. Bu açıdan kamu görevlisine güvenilmelidir. O, en az uygar ülkelerin memurları kadar bu hakka layıktır.

Ancak devletin küçültülmesi ve yapılması düşünülen özelleştirme yöntemleri, bugün dünya sermayesi ile bütünleşme, küreselleşme ve altında Türkiye'nin kaynaklarının ulusal sınırlarını aşan çerçevede nasıl paylaşılacağı, noktasına getirilmiştir.

Dışa akan kaynakların büyümesi, iç pazarın daralması anlamını taşır ki bu da demokrasi için temel olan kaynak sorununu ortaya çıkarmakta dolayısı ile çalışanların ulusal gelirden aldığı payı azaltmaktadır.

Kamu çalışanlarına son yapılan ücret düzenlemesinin de bu açıdan değerlendirilmesi halinde demokratikleşmenin tam işlerliği ile yaşama geçirilmesinin içtenlikten uzak sözler olduğu ortaya çıkmaktadır.

Bu yaklaşım doğrultusunda KİT'ler özerk bir yapıya kavuşturularak sahiplerinin ilgisizliğinden yöneticilerin bilgisizliğinden arındırıldıklarında geleceğimizin umudu demokrasimizin güvencesi olabilirler.

Özel sektörle aynı koşullarda serbest piyasa kurallarına göre çalışmaya başladıklarında az gelişmiş ülke özelliklerinde onların tekelleşmesine engel oluşturur, onların önüne dürüst ve yapıcı bir rakip olarak çıkabilirler.

Türkiye'nin ekonomik yapısı ve insanımızın özverisi dünya ekonomisi ile entegrasyonda ülkemize gerekli dinamizmi sağlayacak yapıdadır. Yeterki buna ulusca inanalım ve ülkemize sahip çıkalım.

SUSMAYALIM SİVAS'LAR OLMASIN

2 Temmuz 1993 günü Sivas'ta şeriatçı - gerici faşist güçlerin saldırıları sonucunda 37 vatandaşımız katledildi.

Başbakanın ifadesiyle, saldırıları planlayan, içinde yer alan "HALK" olaydan yara bere almadan kurtuldu. Devletin sivil ve resmi görevlileri her zamanki gibi "suçluların bir an önce bulunacağını" ilan ettiler. Öylesine hızlı bir sorumlu arama uğraşına girdiler ki, düşüncelerini açıklayanların halkın dini duygularını incittiklerini, ölen ve yaralananların kışkırtıcı ve olayların sorumluları olduklarını gösterip bir çırpıda olayı çözmeye çalıştılar.

Tabii ki böyle çözümlerin gerçeklerden nedenli uzak olduğu çok kısa bir zamanda anlaşıldı. Olayın özünde yatan örgütlü gericiğin ulus olarak geliştirmek istediğimiz demokrasimizi daha işin başında yıkmaya çalıştığını başka bir şey değildi.

Örümcek kafalar, düzenden aldıkları güç ve destekle Türkiye'nin

aydınlarını, yazarlarını yakmakta, bilimi sanatı ateşe vermekte, Pir Sultan'ı 450 yıl sonra yeniden asmakta, şeriat isteklerini devletin gözü önünde saatlerce haykırmakta, devlet ise ölenleri ve yaralananları olayların tahrikçisi gibi gösterip bu güruhu aklamaya çalışmaktadır. Tanrının yeryüzündeki temsilcisi olduklarını ilan eden bu vahşet güruhu, 12 Eylül'ün, Evrenlerin, Özalların, Demirellerin iktidarlarının ürünüdür. Bunlar Rabitaların, Türk - İslam sentez ile yoğrulmuş beyinlerin öğrencileridir. Bunlar, kendilerine salık verilen vaazları din ve adalet adına yerine getirmekte, bundan da övünç duymaktadırlar.

Sivas olayları, şeriat düzeni kurmak isteyenlerin planlı ve örgütlü bir eylemdir. Bu olaylar ne ilktir ne de son olacaktır. Menemen'den Maraş'a Çorum'a, Muammer Aksoy'dan Bahriye Üçok'a, Turan Dursun'dan Uğur Mumcu'ya bu vahşet sürdürülmüştür. Özgür düşünce ve düşünenler katledi-

lecek, bilim ve sanat ateşe verilecek, aydınlar, sanatçılar ve halk susturulacak, ve her zaman olduğu gibi devlet bu yapılanlara teslim olacak, tıpkı engizisyon yargıçları gibi düşüncede tahrik aramaya devam edecektir. Vahşetin asıl sorumluları yakalanıp yargılanmayacak, olayların bu noktaya gelmesinde izleyici olarak kalan devlet yine bu olayların sorumluluğundan sıyrılacaktır.

Susmayalım! Susmak onaylamaktır.

Tarafsız kalmayalım! Yarın, tepki göstermek için çok geç olacaktır. Saldırıların bizlere ulaşamayacağını düşünerek üzüntü ile yetinmek sıranın bizlere gelmesine engel değildir.

En kısa zamanda olayın gerçek sorumlularının ortaya çıkarılmasını ve yasalarda karşısında hesap vermelerini, Başbakan ve Bakanlar da dahil olmak üzere görevlerini yapmayan devlet görevlilerinin istifa etmelerini istiyoruz.

Emp Park

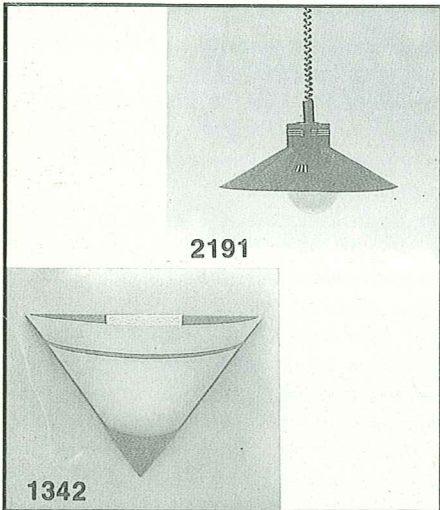
**EMP PARK ELEKTRİK
Sanayi ve Ticaret A.Ş.**

1374 Sok. No: 8 Kasman İş Merkezi
35210 Çankaya - İZMİR
Tel: 254169 Fax: 419598

Elektrik

BAYİSİ OLDUĞUMUZ FİRMALAR

- ✓ LAMP 83 DEKORATİF AYDINLATMA ARMATÜRLERİ
- ✓ PHILIPS AYDINLATMA
- ✓ SIEMENS
- ✓ DEMAŞ KABLO
- ✓ METESAN
- ✓ CEMSAN DEKORATİF AYDINLATMA ARMATÜRLERİ
- ✓ EKOSAN MAMÜLLERİ
- ✓ DEMİRBAĞ
- ✓ PLAN PROJE TAAHHÜT
- ✓ MÜŞAVİRLİK - MÜHENDİSLİK HİZMETLERİ

Sağlıklı Kentler

Sağlıklı kent kavramı DSÖ (Dünya Sağlık Örgütü) Avrupa Bölgesi Bürosu'nun 1986 yılında ortaya attığı ve projeye dönüştürdüğü bir kavramdır. Sağlıklı kent sürekli olarak yaratıcı olan, fizik ve sosyal çevreyi geliştiren, insanlara yaşamın tüm işlevlerini sağlamada ve kendilerini kendi en üst potansiyellerine kadar geliştirmede yardımcı olan, toplum kaynaklarını sürekli artıran kenttir.

Bu tanımlama gereği tüm kentler için ortak sayılabilecek ve sağlıklı kent için temel oluşturacak olan; sektörler arası işbirliği, toplum katılımını sağlama, sağlamlılığın sürdürülmesi çabaları, halk sağlığı için politik karar verme, ve sürekli yenileşme politikası içinde çalışma gibi özellikler ortaya çıkmaktadır.

1986 yılında 11 kent ile başlayan proje 1992'ye gelindiğinde 18 ulusal ağ, Avrupa'da 375 ve Dünyada 700 kentten oluşan bir boyuta ulaşmıştır. DSÖ Avrupa Bürosu'nun projesine katılmayan tek ülke Türkiye'dir. İzmir'de de başlayan girişimler ülkemizde bu konudaki tekil çabaları birleştirmeyi amaçlamaktadır.

Aşağıda çalışma gruplarının raporlarından özetler yer almaktadır.

"KENTLERDE SAĞLIK ÖRGÜTLENMESİ" GRUP RAPORU

Grubun genel değerlendirmesinde sağlığın doğuştan kazanılan bir hak olduğu, güvence altına alınması ve süreklilik taşıması gerçeğinden yola çıkılmış, ülkede sosyal devlet anlayışından uzaklaşma ve serbest piyasa ekonomisi görüşünün egemenliğinin sağlık alanında da karmaşaya yolaçtığı tespit edilmiştir.

Grup raporu örgütlenmeye ilişkin sorunlar başlığıyla; temel sağlık hizmetlerinin ihmal edildiğini, kullanılan teknolojinin gereksinmelere yönelik kullanılmadığını,

Sağlık çalışanlarının sorunları başlığı altında; çalışanların eğitimi, özlük hakları, personel dağılımında dengesizlik, sağlığın bir meta gibi alınıp satılmasıyla sağlık çalışanlarının toplumdan uzaklaştığı ve yabancılaştığı, çözüm önerilerinde ise,

sağlığın gelişiminin toplumsal kalkınmadan ayrı düşünülmemesi gerektiği, sağlamlılığın korunması ve geliştirilmesi gerektiği, toplum katılımı ve sağlık çalışanlarının sürekli eğitimden geçirilmesi gibi öneriler yer almaktadır.

"KENT VE ÇEVRE" ÇALIŞMA GRUBU RAPORU

Sağlıklı kent sorununun bir siyasi talep haline getirilmesi, bunun yaşama geçirilmesi için yeni platformlar yaratılması sonucuna ulaşıp, sağlıklı bir kentin nasıl olması gerektiği bu hedeflere nasıl ulaşılabileceği çalışması yapılmış, kent yaşamına katılımın gerçekleşmesi gerektiğini, bu ortamın yaratılması için kent yaşamında güçlerin birliği anlamında güçlerin dengesinin sağlanması gerektiğini ve gerekli gördüğü örgütsel yapısal değişimi önerisi ile somutlamış, sivil toplum örgütleri, meslek odalarının, bilim kurullarının, mahalle bazında toplum örgütlerinin, sendikaların örgütlenmiş toplum kapsamında yer aldığı, belediye meclisi ve vilayetinde bu anlayıştaki yeri ve desteği hakkında düşünceler üretmeye çalışmış.

Yetki karmaşasının çözümleneceği, sektörler arası eşgüdüm ve işbirliği sağlamanın kolaylaşacağı, çevresel ilişkilerin izlenip değerlendirilip denetlenmesi için gerekli donatım ve kaynak yaratılabileceği, ekolojik denge ağırlıklı fiziksel planlama gerçekleştirilebileceğini, yürürlükte olan kanunların ödünsüz uygulanabileceğini, doğal ve tarihi zenginliklerinin saptanıp korunması çalışmalarının ivme kazanacağı sonuçlarını sağlanabilecek yarırlar olarak saptamıştır.

İzmir kenti örneğinde ise öncelikle insana yönelmeli anlayışıyla, kentin bir ekosistem anlayışıyla ele alınmasını, sağlıksız yapıların kent dışına çıkarılmasını, sağlıklı barınma ve çalışma koşulları yaratılmasını, altyapı eksikliğinin giderilmesini, başta açık - yeşil alanlar olmak üzere kent donatı alanlarının nitelik ve nicelik yeterliğini sağlamak, İzmir'in kültürel doku envanterini çıkarmayı sağlıklı kentler bağlamında somut katkılar olarak belirlemiştir.

"YEREL YÖNETİMLER VE DEMOKRATİK KATILIM" ÇALIŞMA GRUBU RAPORU

İzmir gibi % 3.2'lik nüfus artışı nedeniyle hızla kalabalıklaşan ortamlarda sağlıklı kentlere duyulan gereksinimin yakıcı bir sorun haline geldiği, sağlıklı kentlere kavuşabilmenin en önemli dinamiğinin yerel yönetimler olduğu, yerel yönetimlerin bunu verimlilik ilkesi ve hizmet disiplini içinde yapması belirlenmiş, verimliliğin demokratik katılım olduğunda işleyeceğini, ülkemizde demokratik katılımın işlemediğini bunun da nedeninin insanımızın demokrasi mücadelesi geleneği ve kentli olma bilinci bakımından yetersiz oluşu, hızlı nüfus artışının ve köyden kente göçün, depolitizasyon politikalarının, siyaset yasaklarının, toplumun genelini ilgilendiren konularda yığınların duyarsızlığının, vesayet demokrasininin bu katılımı engellediği tespiti yapıp çözüm önerileri, hemen, kısa vadede, uzun vadede öneriler olarak üç gruba ayırmış. Kent bilincinin oluşturulması, kentin korunup yaşatılması için kent platformu oluşturulması, körfezin sağlıklı hale getirilmesi, kent medyası, radyosu, göçün engellenmesi, siyaset yasağının kaldırılması, kamu çalışanlarına sendikal hak, seçme yaşının 18'e indirilmesi hemen şimdi yapılması gerekenler olarak belirlenmiştir.

Kısa vadede, kanunlarda demokratikleşme yerleşme - sivilleşme lehine düzenlemeler için çalışmak, mahalle muhtarlıkları yerine mahalle meclisleri oluşturulmasını sağlayacak düzenlemeler, yerel yönetimleri İçişleri Bakanlığı bünyesinden ayırıp bir Yerel Yönetim Koordinasyon Bakanlığı" kurulması için çaba göstermek, Yerel Yönetim konuları içine "erken yerel seçim" olgusunu yerleştirme çabaları hedefler olarak belirlenmiştir.

Uzun vadede, özerk güçlü demokratik saydam bir Kent Yönetimi oluşturmak, özerk ve böylesi bir meclis için mali kaynak gücü oluşturulmalı ve bu dönüşümleri sağlayacak, denetleyecek sivil bir organizasyonun canlılığının korunması yoluyla kentli olma bilincini oluşturularak sağlıklı kentlere kavuşmanın temeli olmalıdır.

El Altından Dağıtılan Bir Mektuba Açık Yanıt

Bültenimizin 43. sayısında yayınlanan "Gündemin Gündemsizliği" adlı yazım nedeniyle bana mektup yazan bir üyemiz, aynı mektubu başka üyelerimizde göndermiş olması nedeniyle son yıllarda yaygınlaşmaya çalışan çağdışı bir düşüncenin örneği olmasından dolayı Sn. üyeye açık yanıt vermek gerektiğini demokrasi mücadelesi açısından gerekli görüyorum.

Sn. üye mektubuna "... yazınız beni bir üyeniz olarak oldukça rahatsız etti. Meslek Odaları olarak görevlerinizin, üyelerinin menfaatlerini korumak, onları mesleki yönden tamamlamak olması gerekirken tek yanlı ideolojik söylem içine girilmesi..." diye başlıyor. Üye bir meslek odası yöneticisinin, üyelerinin dikkatini ülkenin demokrasi düşmanlarının üzerine çekmesini tek

tarafı ideolojik söylem olarak değerlendiriyor, ama gerçek yaşam Sn. Üyeyi yalanlıyor. Yazımın üzerinden bir hafta geçmeden ülkemizin yaşadığı Sivas olayları gerici/ilerici üzerindeki hassasiyetimizin nedenli gerçek ve yerinde olduğunu göstermiyor mu?

Sn. Üye Mektubunun 2. paragrafında üyelerimizin inançlarına saygılı olmamız gerektiğinden, toplulumuzu ilerici - gerici olarak ayırmanın basit bir yarğı olduğundan terör/ü sadece gericilerin yapımadığından, gericilerinde bu ülkenin vatandaşları olduğundan söz etmiş. Sn. üye her şeyden önce şunu bilmelidir ki; bizim şimdiye dek savunduğumuz ve sonsuza dek savunacağımız insanın vazgeçilmez doğal haklarıdır. Yaşama hakkı bunların başlıcalarından biri olduğu gibi,

düşünce ve inanç haklarında bunlardan biridir. Bizim karşı çıktığımız, kimilerinin inançlarını öne sürerek başkalarının yaşama haklarını ortadan kaldırmak istemeleridir. İlericilik - gericilik ayırımına gelince bu sosyal bilim bir ayırımıdır. İnsanlık tarihi boyunca toplumlar, düzenden yana olanlarla - düzene karşı olanlar arasındaki mücadele içinde gelişmişlerdir. Toplumsal sınıflar tarihsel konumlarında, varolma şartlarına uygun olarak bu kutuplardan birinde veya diğerinde yer almışlardır ve almaktadırlar.

Doğaldır ki, Sn. üyemizin sosyal bilim ve tarih bilinci pek olmadığından tüm bu olguları birbirine karıştırmakta. Benim "Uğur Mumcu'nun haince katli, ilerici/gerici/ulusal ve uluslararası yapısını kamuoyunun önüne açıkça serdi." cümleden "ulusal kelimesi ne kadar sevmişsiniz. Şimdi "ulusçuluğun ilericilik olduğunu nasıl ispat edeceksiniz? Bu ulusculuk ki çağımızın baş belasıdır." gibi inciler döktürmektedir. Sn. üyemiz ya okuduğunu anlamamakta yada düş zengini bir kişici ulus kelimesini duyar duymaz ulusçuluk kavramı üzerindeki kötü olduğuna ilişkin hikayeleri uydurmaktadır. Aslında Sn. Üye "ben ümmetçiyim" "ben şeriatçiyim" diymiyor. Ya utanıyor yada korkuyor. Ve sözü "bültende övgüyle bahsettiğimiz 68 kuşağı hangi kuşak hangi düşüncenin parladığı dönemdir bilmeyen var mı? ya getiriyor. Bilmeyen var Sn. Üye, siz bilmiyorsunuz. 68 kuşağı ülkemizde ve Dünya'da ulusal özgürlüğün demokrasi düşüncesinin parladığı dönemdir. Siz ne bu dönemi yaşadınız nede Türkiye Tarihinin bu en şerefli insanlarını tanıyorunuz. Bilmemek ayıp değil ama öğrenmemek ayıp, şimdi öğrendiniz. Engin Ardic örneğine gelince bu talihsiz bir örnek Sn. Üye siz Sn. Ardic'la birlikte aynı saflardasınız. Siz şeriatçı düzeni istiyorsunuz Sn. Ardic ise uluslararası tekelci burjuvazinin diktatörlüğünü. İkside faşizme çıkıyor.

Terörizme gelince; tarih boyunca terörizm her grup adına yapılmıştır, bu doğrudur. Ama gerçek ilericiler için ve gerçek demokrasi savunucuları için terörizin ilericisi - gericisi olmaz. Terörist - teröristir ve karşı çıkılması gerekir. Üyemiz yayınlarımızı ve basın açıklamalarımızı tam olarak izlemeyen için her türlü teröre karşı çıktığımızı bilmiyor.

Sn. Kayılı soruyor "birde gerici yaftasını kimler için kullandığını açıkça söyleyen ya?" Söyleyeyim; şeriat düzenini isteyenler, ümmetçiliği savunanlar, halkımızın kurmak ve geliştirmek istediği demokrasinin düşmanlarıdır. Gericiler bunlardır.

Mektupta "Sn Başkan Aydınlik Gazetesini onun bünyesinde Aziz Nesin'i savunmak size mi düştü?" diye soruluyor. Bizim bu kişi ve kurumu savunmamıza hiç gerek yok. Onlar kendilerini bizden iyi savunabilirler. Bizim savunduğumuz gazetelerin taşlanmamasıdır. Sizde çıkardığınız gazetenin taşlanmamasıdır. Gazeteler faşist düzenlerde taşlanır, kitaplar faşist düzenlerde lanetlenir ve yakılır.

Bizim, "Bu gericiler yazarlarımıza ve gazetelerimize "kallı vaciptir" fermanlarıyla Şeytan Ayetleri isimli kitabın yayınlanması nedeniyle salıya ağızlarıyla saldırmaktadırlar" cümlemiz nedeniyle üyemiz soruyor, inançlı insanlara "ağzi salıya" diye küfretmek size yakışıyor mu? Tariflenen "inançlı" insanların bir insanın en doğal hakkı olan yaşama hakkını düşünce ve inançları nedeniyle yok etmeyi kendilerine hak görüyorlar ve bundan rahatsızlık duymuyorlar. Ama bu davranışlarının çağdışı ve insanca bir davranış olmadığı söylenmiş ve yani davranışlarının gerçek yüzünü kendilerine gösterdiğimizde fevkalade rahatsız oluyorlar. Düşüncelerinden dolayı insanları öldürmek veya öldürülmesini istemekle insanlığa karşı en büyük küfür yaptıklarının farkında bile değiller.

Sn. Üyenin idealist dünya görüşü, onu mektubunun birçok yerinde kendi söylediğini kendisi yalanlar duruma sokmuştur. Bir yandan devletin kitap yasaklamasının yanında yer almış öbür yandan şikayetçi olmuştur. Bir yandan örgütlenme ve düşünce özgürlüğünden söz etmiş öbür yandan meşhur "kallı vaciptir" fermanının savunmuşur.

Sn. Üye kendisini böylesine garip duruma düşürenin idealist dünya görüşü olduğunun farkında bile değildir. Bir Çin Atasözündeki kuyunun dibindeki kurbağa gibi Sn. Kayılı idealizmin kuyusundan gökyüzünü kuyunun ağzı kadar sanmaktadır.

Bir sıçrasa görecektirki gökyüzü kuyunun ağzı kadar değildir.

MUSA ÖZTUFAN
EMO İzmir Şubesi Başkanı

DAK İN. NIGHT OUT.

Şimdi 4500 \$

Eğer sisteminizin hem gece hem de gündüz sürekli çalışmasını istiyorsanız HOUSTON INSTRUMENT 160 serisini incelemek için gelinmeyiniz.

Bir scanner 'dan beklediğiniz her şey:

- SCANCAD çizim tarayıcı seçeneği.
- Bütün 160 serisine uyumlu, A0 Boyuta kadar, 400 dpi raster hassasiyeti. JETVIEW raster görüntüleme ve çizme yazılımı ile birlikte CADOVERLAY raster editleme yazılımı, PC/AT ve PS/2 uyumlu, Basit ve kolay installasyon, Uygun fiyat, Tümöyle garantili HI ürün, Pek çok raster format için destek, Tüm önemli raster arşivleme ve editleme yazılımlarıyla uyumlu.

Bir çiziciden beklediğiniz her şey:

- Rulo ve tabaka kağıt, Otomatik kesici, Network uyumu, Müdahalesiz çizim, A4' ten A0' a kadar çizim alanı, 1140 mm/sn hız, 5,6 g/lvme ve hassasiyet, Kalem ve vektör sıralaması, iki vektör için arama, L/ 2, DM-PL ve HPGL lisansları, 4 MB 'ya kadar hafıza, HPGL/2 ADI sürücüsü, 386 ve protected mode dahil, 38.4 K baud data hızı, Kalem gruplama, Alan doldurmada kalem ucu kalınlığına göre ayar, Hafızadan yeniden çizim, "Quick Scale" Değişik konfigürasyonları saklama PC ve MAC için ...ve bütün bunlar sadece başlangıç.

YENİ HOUSTON INSTRUMENT DMP-160 SERİSİ İHTİYACINIZ OLAN HER ŞEY!

bilim HOUSTON INSTRUMENT **Summagraphics**

Ali Çetinkaya Bulvarı Tütün Apt. No:19/4 Alsancak İZMİR
Tel:217567 - 219369 - Fax: 220846 - Telex:53091 ebi - Ir.

ELEKTRİK SAYAÇLARI

İrfan Buzlupınar
Teknik Öğrt.

İrfan Buzlupınar sayaçların sınıflandırılmaları, çalışmaları, ayar ve bağlantıları konusunu bu kitapta anlatmaktadır.

Elektrik enerjisine duyulan gereksinme ve elektrik enerjisi maliyetleri elektrik ölçü aletlerinin iyi bilinmesi zorunluluğunu da getirmektedir.

Kitaptaki bilgiler şemalarla ve örneklerle desteklendiğinden kolay anlaşılabilir hale getirmiştir.

Ederi: 100.000 TL.

Üye ve Öğrencilere: 50.000 TL.

ŞEHİR AYDINLATMASI KOLLOKYUMU

TMMOB Elektrik
Mühendisleri Odası Yayınları

İstanbul Şubemize bağlı Kocaeli Temsilciliğince 28 Mart 1992'de yapılan Şehir Aydınlatması Kollokyum notları bu kitapta yer almıştır.

Aydınlatma konusu mesleğimizin en az önem verilen konusudur. Halbuki insanlarımız için her yönden iyi ve güvenli koşullarda yaşam şartlarını hazırlayan bir araçtır aydınlatma.

Evimizde, işimizde, sokağımızda daha doğrusu kentimizdeki aydınlatmadan bir kesit verilmekte ve konu bu kitapta tartışmaya açılmaktadır.

Ederi: 50.000 TL.

Üye ve Öğrencilere: 25.000 TL.

ELEKTRİK ELEKTRONİK BİLGİSAYAR KATALOĞU'93

TMMOB Elektrik Mühendisleri
Odası Yayınları

Elektrik Mühendisleri Odasınca her 2 yılda bir yapılan çalışmanın ürünü olan katalog bu yıl Ankara Şubesinde hazırlanmıştır.

Sektörümüzün gereksinim duyduğu konularda bilgi bankası yaratmayı amaçlayan katalog gerek baskı gerek kağıt kalitesi ile amacına ulaşmaktadır.

Ürün - Hizmet, Sektörel dizin ve alfabetik firma dizini ile 3 bölümde toplanan bilgilerin dışında sektörümüzü ilgilendiren kuruluşlar hakkında da bilgiler yer almaktadır.

Ederi : 300.000 TL

SAYAÇLAR VE ÖLÇÜ TRAFOLARI

Gürman Gönülal - Elk. Yük. Müh.

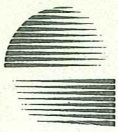
TMMOB Elektrik Mühendisleri
Odası Yayınları

Bursa Şubemizce basılan bu kitapta ölçü transformatörleri, elektrik sayaçları konuları işlenmektedir.

Kitapta uzun araştırmalar sonucu elde edilen bilgiler teori ile pratiği birleştirilerek aktarılmıştır.

Konuya ilgi duyan meslektaşlarımız için el altında bulunması gereken bir kitap olarak önerilmektedir.

Ederi: 60.000 TL.

KENT İÇİ ALAN AYDINLATMALARINA BİR ÖRNEK: İZMİR

Kentimizde son yıllarda park, bahçe, rekreasyon alanı, çocuk oyun alanları ile araç trafiğine kapatılarak yeniden düzenlenen ve yayaların kullanımına sunulan sokakların sayısında önemli artışlar olmaktadır. Belediyelerin insanlara ve yeşil alanlara verdiği önemle kimi kent bölgelerini çekici ve özendirici kılarak gece yaşamını güçlendirmek, kente kendine özgü bir kişilik kazandırmak doğrultusunda yaptığı çalışmalar biz kentlileri sevindirmektedir.

Kentlinin kullanımına sunulan kimi yerlerde konumuz olan elektrikle aydınlatmada gösteriş sayılabilecek aşırılıklar ve çelişkiler dikkat çekmektedir. İzmir'de değişik park ve alanlarda yaptığımız incelemelerde, Belediyelerimiz tarafından gerçekleştirilen alan aydınlatmalarının fizyolojik bakımdan yetersiz, yol ve çevre mimarisi ile bütünleşemediği, bazı yerlerde ekonomik çözüm olmadığı, kentteki mimari tarihi ve doğal güzellikleri gerektirdiği kadar ortaya çıkarmadığı söylenebilir. Belirttiğimiz bu olumsuz unsurlar çeşitli yerlerde farklı olmakla birlikte proje, yapım, malzeme seçimi, bakım ve işletmeden kaynaklanmaktadır.

İzmir'de bazı alanlarda yaptığımız incelemeler sonucunda örnek olarak dekoratif aydınlatma direği açısından sayısal değerler aşağıdaki şekildedir.

Aydınlatma Yapılan Alanının Adı	Direk Sayısı	Armatür Tipi	Armatür Sayısı	Ampul Sayısı
KONAK ALANI	155	Özel	140 adet 2'li 15 adet 3'lü	325
ALTINYOL SAHİL YOL KENARI	210	Özel	210 adet 2'li	420
KARABAĞLAR - BUCA KAVŞAĞI	100	Özel	100 adet 6'lı	600
HİLAL KAVŞAĞI	52	Özel	52 adet 6'lı	312

KONAK ALANI: Büyükşehir Belediye Sarayı ile Hükümet Konağının bina dış yüzeylerinin özel projelerle aydınlatılması gece bu meydana güzel bir görüntü vermesine karşın, civa buharlı (beyaz ışık veren) özel armatürlü borulu aydınlatma direklerinin ışığı güzelliği bozmakta, aydınlatmanın beyaz - sarı ışık uyumsuzluğu açıkça kendini göstermektedir. Aynı alanda, TEK'in önceden varolan beton direkli

aydınlatma düzeniyle birlikte meydan incelendiğinde, israf ölçüsünde bir karmaşa olduğu görülmektedir. Çok miktarda dekoratif aydınlatma direği kullanmanın, dış aydınlatma olmadığı Konak örneğinde yetkililerin, ağaç fidanı dikmekle aydınlatma direği dikmeği birbirine karıştırdıkları gözlemi ortaya çıkmaktadır.

ALTINYOL KENARI: 9 Eylül rekreasyon alanı olarak adlandırılan, otobandan farksız günün her saatinde yoğun trafik gürültüsüne açık, çevre kirliliğinin insanı rahatsız edici boyutlarda olduğu deniz kıyısında köşk tipi trafo postası kurdurabilecek ölçülerde elektrik enerjisine gereksinim duyulan bir aydınlatma ve havuz sistemi tercih edilmiş olması dikkat çekicidir. Bu gezinti alanının aydınlatma direkleri, boyalı boru direk olup çevre koşullarına uygunluğu tartışılabilir. Park, çocukoyun alanı ve gezinti alanlarında tek düze ve sık aralıklarla aydınlatma yerine, özelliklerine göre değişik tip armatürlerle aydınlatma düşünülebilirdi. Günümüzde çağdaş anlamda aydınlatmacılık, gelişigüzel bir ışıklandırma ile sağa sola çarpmadan hareket etmek olanağı sağlayan bir teknik veya gezinti alanında her on - oniki metrede bir aynı iki armatürlü aydınlatma direği montajı yapmak değildir. Yetkililerin, kentimiz ana geliş - gidiş yollarından biri olan Altinyol'da fıskiyeli havuz sistemi düşünülmüş olmaları, gelişmiş ülkelerde örneklerini

gördüğümüz kentin güzelleştirme çalışmalarının bir bölümü olarak övgüye değer ancak Belediyelerimizin, kent kimliği yerlerinde gerçekleştirdiği havuzlar incelendiğinde, seçilen malzemenin niteliğinden ve tesisatın yapılaş tekniğindeki olumsuzluklar yüzünden açılışları yapıldıktan çok kısa bir süre sonra sistemlerin bozulduğu, çalışan havuzlarda bile aydınlatmanın büyük bölümünün çalışmadığı izlenmektedir. Özellikle

seçilen abartılı motor güçleri (örneğin Basmane Havuzu motoru 55 kW) ve Belediyelerimize gelen elektrik tüketim faturaları tek bir havuz için on milyonlarca ifade edilmektedir. Bu durumu önlemenin başlangıcı olarak yetkililerin Altinyol sahil yolundaki havuzun motorunun gücünün seçiminde etüd yaparak ekonomik ve estetik bir çözüm için yeniden değerlendirme yapmalarında kentimiz açısından yarar vardır.

KARABAĞLAR - BUCA KAVŞAĞI VE HİLAL (MÜRSEL PAŞA) KAVŞAĞI V.B. UYGULAMALAR

Bu tip aydınlatma uygulamaları, belediyelerimizce kentimizin birçok sokak cadde ve alanların da yapılmaktadır. Yaya geçişleri ve oturma grublarının bulunmadığı ve hızlı trafik akışının söz konusu olduğu yerlerde dekoratif aydınlatma tesisatı yapmanın belediyelerimizde bir yarış halini aldığını görmekteyiz. TEK, beton aydınlatma direkleri ile aynı alanlarda zaten bu işi yapmaktadır. Örneğin Konak Belediyesinin yaya yollarının ve oturma grublarının bulunmadığı Hilal kavşağında 6'lı aydınlatma armatürlü direklerle hangi aydınlatma hesapları doğrultusunda seçim yaptığı ve montajını gerçekleştirdiği merak konusudur.

Anakent Belediyemizin Hilton ve Efes Otellerinin bulunduğu pembe parke taşı döşeli ve araç trafiğine açık yol'da TEK aydınlatma direkleri ile aynı refüjlerde 2 - 3 metre mesafede oldukça pahalı olduğu söylenen armatürlü aydınlatma direği montajı yapmasında bir başka örneği oluşturmaktadır. Görülen odurki bu alanlarda aydınlatma gösteriş amaçlı ve gelişigüzel seçimlerle yapılmaktadır. Yanlış bir aydınlatma direğinin bedelinin 2,5 ila 7,5 milyon (Genellikle 5 milyonun üzerinde) olduğu düşünülürse kent ölçeğinde büyük rakamlara ulaşılmaktadır.

Yukarıda örneklerini verdiğimiz dış aydınlatma uygulamaları ayrıntılı inceleme gerektiren bir teknik konudur. Tasarımdan, malzeme seçimine ve yeni gelişmelerin izlenmesine kadar mühendislik formasyonu gerektirir. Hatta aydınlatma, ileri ülkelerde ayrı bir mühendislik branşıdır. Belirli bir sahanın aydınlatılmasında gerekli olan ışık kaynaklarının sayısını ve güçlerinin hesaplanmasını konu olan aydınlatma projesi günümüzde pozitif bir bilim olmuştur. Tesisatın uygun tasarımı kuruluş aşamasında ekonomi kazandıracak faktörlerden birisidir. Dış aydınlatma projesinin başarısı esas olarak yapıların ve alanların mimarisinin özelliklerinin kavranmasına ve bunların en etkili biçimde vurgulanmasına bağlıdır. Bu nedenle şehir planlamacı, mimar ve uzmanların, elektrik mühendisi ile çok sıkı işbirliği içinde olmaları gereklidir. Türkiye Elektrik Kurumuna, park, alan aydınlatmalarında büyük görevler düşmektedir. Büyük deney birikimi olan bu kurum, çeşitli sorunlarından olsa gerek bu konuda sessiz kalmaktadır.

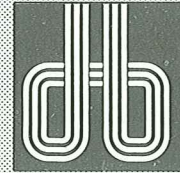
Genellikle park ve alan aydınlatmaları tesisatı tamamlandıktan sonra enerji satan kurum (TEK) bilgi sahibi olmakta; talep edilen enerji (kurulu güç) karşısında belediyelerle aralarında çeşitli teknik ve maddi sorunlar meydana gelmektedir. Yeterli elektrikli

ilgili teknik personel ve teknik alt yapısı olmayan belediyelerimizle koordineli çalışması gereken TEK'in kentimizin estetik görünüş ve insanların rahat ve güvenli yaşamasını sağlayan aydınlatma tekniğinin tüm gereklerini yerine getiren Elektrik Tesisatı Uygulama Projesini (Avan Proje) başlangıçta talep etmesi ve EMO - Belediye - TEK üçlüsünün onayı ile, süregelen bu karmaşa büyük ölçüde önlenmesi bilimsel disiplin altına alınması mümkündür. Elektrik Mühendisliği Proje ve TUS hizmetleri gözdardı edilerek yapılacak aydınlatma uygulamalarının ne enerji satan kuruma, ne kararları veren belediye organlarına ve nede bu kentte oturan yurttaşlara bir yarar getirmeyeceği ortadadır.

Gerek yatırım, gerek tüketilen enerji, gerekse bakım giderlerini gözönüne aldığımızda, israf boyutlarına varan kent içi park bahçe ve yol aydınlatmalarında gösterişten kaçınılması ve aydınlatma hesabına dayalı olarak proje temelli tesis edilmesi gerekmektedir. Dileğimiz bundan sonra yapılacak tesislerde bu durumun gözönünde bulundurulması mevcut alanlarında tekrar gözden geçirilerek yeniden değerlendirilmesidir.

BALKIM

MÜHENDİSLİK ELEKTRİK SAN. TİC. LTD. ŞTİ.

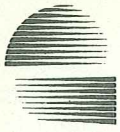
DEMİRBAĞ

BAYLIĞI

Gazi Bulvarı No: 42/B Çankaya / İZMİR

Tel & Fax

890725 - 846421 - 412745

TEK'TEKİ İŞ KAZALARINA BAKIŞ

Ülkemiz iş kazaları çokluğu açısından Avrupa'daki ülkeler içinde birinci, dünya ülkeleri içinde de ikinci sırada yer almaktadır. Bir başka deyişle ülkemizde her 45 dakikada bir işçi sakat kalırken her 1,5 saatte bir işçi yaşamını yitirmektedir.

SSK kapsamında 570 bin işyeri bulunmasına karşılık yılda yalnızca 70 bin işyeri Çalışma ve Sosyal Güvenlik

Bakanlığı İş Müfettişlerince denetlenmektedir. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Mehmet Moğultay'ın deyimi ile işyerlerinin ancak % 12'si denetlenmektedir.

Bu yazımızda sektörümüzün en önemli kuruluşlarından olan TEK'teki iş kazalarına değinmek istiyoruz. (Bültenimizin 9. sayısında 1986 yılına kadarki duruma istatistiksel bakılmıştır.)

TEK İŞ KAZALARININ YILLARA GÖRE DAĞILIMI

YILLAR	ELEMAN SAYISI	İŞ GÖREMEMEZLİK SÜRESİ (Gün)	İŞ KAZALARI TEKRARLAMA ORANI %	ÖLÜMLÜ İŞ KAZALARI SAY.	Toplam İş. Kz. S
1987	70692	6712	39.56	31 (4 trafik)	708
1988	68311	8657	52.80	32 (12 trafik)	786
1989	70408	8342	49.36	32 (7 trafik)	678
1990	68049	5933	36.32	37 (7 trafik)	602
1991	67319	5213	32.27	30 (7 trafik)	588

Tablolardan görüleceği üzere en fazla iş kazası 1988 yılında meydana gelmiştir. En fazla ölümlü iş kazası ise 1990 yılında olmuştur.

İŞ KAZALARININ ÜNİTELERE GÖRE DAĞILIMI (1991)

ÜNİTELER	ELEMAN SAYISI	İŞ GÖREMEMEZLİK SÜRESİ (Gün)	İŞ KAZALARI TEKRARLAMA ORANI %	ÖLÜMLÜ İŞ KAZALARI SAY.	Toplam İş. Kz. S
Gn. Md.	4501	—	—	0	0
Ter. Sant.	10595	2002	10.22	6	260
Hid. Sant	2701	128	2.47	1	16
İşletmeler Grup Md'lükleri	5410	75	0.69	0	9
Şebeke Tesis Grup Md. lükleri	2477	78	1.85	0	11
E.D.M	41635	2930	2.92	23	292
Toplam	67319	5213	3.64	30	588

Elektrik Dağıtım Müesseseleri en fazla eleman çalıştırmaları ile iş kazalarının en yoğun yaşandığı birim olmuştur.

İŞ KAZALARININ PERSONELİN TAHSİL DURUMUNA GÖRE DAĞILIMI (1991)

ÜNİTELER	İLKOKUL	ORTAOKUL	LİSE	E.M.L.	YÜKSEK OKUL	BİLİNMEYEN
Gn. Müd'lük	İŞ KAZASI OLMAMIŞTIR					
Ter. Sant.	121	16	6	115	1	1
Hid. Sant.	5	1	2	5	0	3
İşl. Grup Md'lüğü	0	0	0	9	0	0
Şebeke Tesis Grup Md'lüğü	7	0	1	3	0	0
E.D.M	187	29	9	57	1	9
Toplam	320	46	18	189	2	13

İŞ KAZALARININ YAŞ GRUPLARINA GÖRE DAĞILIMI (1991)

YAŞ GRUPLARI	0 - 25	26 - 30	31 - 35	36 - 40	41 ve Üstü	Bilinmeyen	Toplam
Kaza Sayısı	34 (1 ölü)	138 (5 ölümlü)	171 (5 ölümlü)	136 (11 ölümlü)	97 (7 ölümlü)	12 (1 ölümlü)	588 (30 ölümlü)
Kaza Yüzdesi	5.90	24.00	29.70	23.60	16.80	—	100

İŞ KAZASINA UĞRAYAN PERSONELİN KURUMDAKİ HİZMET SÜRESİNE GÖRE DAĞILIMI (1991)

HİZMET SÜRESİ (yıl)	0 - 5	6 - 10	11 - 15	16 - 20	21 - 25	26 ve Üstü	Bilinmeyen	Toplam
Kaza Sayısı	200 (5 ölümlü)	210 (11 ölümlü)	112 (6 ölümlü)	57 (6 ölümlü)	7 (1 ölümlü)	1 (1 ölümlü)	1	588 (30 ölümlü)
Kaza Yüzdesi	34.10	35.80	19.10	9.70	1.20	0.20	—	100

İŞ KAZALARININ İŞİN NİTELİĞİNE GÖRE DAĞILIMI (1991)

	AG	OG	YG	Mekanik	Düşme	Trafik	Diğer Nd.	Bilinmeyen
Gn. Md.	—	—	—	—	—	—	—	—
Ter. Sant.	5	—	1	118	66 (2 ölü)	18 (4 ölümlü)	52	—
Hid. Sant.	—	—	—	7	3	3 (1 ölümlü)	3	—
İş. Grup Md.	—	1	1	1	—	6	7	—
Şebese Tesis Md.	—	—	—	2	5	—	4	—
E.D.M.	54 (6 ölümlü)	45 (8 Ölümlü)	5 (2 ölümlü)	51 (1 ölümlü)	62 (4 ölümlü)	61 (2 ölümlü)	13	1
Toplam	59	46	7	179	138	93	79	1

İŞ KAZALARININ YARALANMA ŞEKLİNE GÖRE DAĞILIMI (1991)

YARARLANMA ŞEKLİ	Genel Müd.lük	Termik Santral	Hidrolik Santral	İşletme Grup Müd.lükleri	Şebeke Tesis	Elk. Dağ. Mües.	Toplam
Yaralanmasız	—	3	—	—	—	3	6
Ölüm	—	6	1	—	—	23	30
Kırık	—	12	2	1	2	48	65
Çıkık	—	1	—	—	—	5	6
Uzuv Kaybı	—	—	—	—	—	1	1
Ezik	—	81	6	—	4	71	162
Burkulma	—	31	—	—	1	7	39
Yanma	—	24	2	3	—	57	86
Bel İncilmesi	—	13	—	—	—	6	19
Kafa Yaralanması	—	21	1	2	1	28	53
Göz Yaralanması	—	18	—	—	1	7	26
Kesilme Saplanma	—	40	4	3	2	14	63
İç Kanama	—	2	—	—	—	1	3
Bilinmeyen	—	8	—	—	—	21	29
Toplam	—	260	16	9	11	292	588

1991 yılında ülkemizde 130278 iş kazası ve 1158 meslek hastalığı meydana gelmiştir. Bunların içinde 3669 işçi çalışmayacak derecede sakat kalırken 1631 işçi yaşamını yitirmiştir. Aynı yıl ise TEK'te 588 iş kazası olmuş ve bunun sonucunda 30 işçi yaşamını yitirmiştir.

1991 yılında TEK'deki iş kazalarının oluş nedenlerine bakıldığında ilk sırada dikkatsizlik ve dalgınlık ikinci sırada tedbirsizlik yer almaktadır.

Tedbirsizlik.....	% 25.4
Dikkatsizlik.....	% 46.2
Güvenlik teçizatını kullanmamak.....	% 1.2
Pratik ve teorik bilgi eksikliği.....	% 2.8
İş organizasyonu yokluğu.....	% 0.3
Haberleşme yetersizliği.....	% 0.2
İmalat ve Malzeme Hataları.....	% 8.5
Diğer Nedenler.....	% 15.3

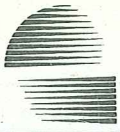
TEK işyerlerinde Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı iş müfettişliğince yapılan kontrollerde yetersizlikler görülmektedir.

Toplu İş Sözleşmesinde ve İş Kanunda yer almasına rağmen TEK'de iş kazaları için alınan önlemler yetersizdir. Bunların başlıcaları şu şekilde sıralanabilir.

1. TEK işyerlerinin bazılarında İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Kurulları oluşturulmamış ya da göstermelik isimler atanmış ancak bu kurullar toplantı dahi yap-

mamıştır.

2. İşçi sayısının yeterli olmasına rağmen işyerinde hasta odası, sağlık memuru veya görevli hekim bulundurulmamaktadır.
3. İş Kanunu gereği işyerlerinde teftiş defteri tutulmamaktadır.
4. İş Güvenliği Malzemeleri kullanımında gerekli titizlik gösterilmemekte ve bu malzemeler kullanıma hazır halde tutulmamaktadır.
5. Açılan kurslar daha çok teoride kalmakta pratiğe yönelik olmamaktadır. Teorik eğitimi geliştirici (pratik eğitimin yanısıra) görsel eğitimde yapılmamaktadır.
6. Son bir yıl içinde İzmir Elektrik Dağıtım Müessesesinde 350 civarında çoğunluğu endeks işçisi olarak eleman alınmıştır. Bu elemanlar çeşitli yaş gruplarında olup tahsil ve eğitim durumu fazla incelenmeden ve kadroları dışında işe başlatılmıştır. İşçilere geçmişte yaptırılan önce teorik daha sonra pratik eğitim dahi yaptırılmadan işçiler enerji altında çalışmak zorunda kalmışlardır. Son günlerde 39 yaşında E.M.L. mezunu yine işe başlatılan bir eleman enerjili direkt (A.G) çalışırken iş kazası sonucu ölmüştür. Yine 1985 yılında iş başı yapan bir eleman iş güvenliği malzemelerini kullanmaması ve eğitimsizlik gibi nedenlerden iş kazası sonucu yaşamını yitirmiştir.

YANLIŞ ANLAYIŞLAR;

İŞVEREN VEKİLLİĞİ SANMA ve GERİCİ MEMUR ZİHNİYETİ

Demokrasi örgütlenmiş toplumların rejimidir. Kamu çalışanları arasında şef, müdür vb. gibi yönetici konumunda olanların memur örgütlenmelerine sıcak bakmadıkları nadiren de olsa köstek oldukları görülmektedir. Çalışanların örgütlenmesine kendisi de çalışan bir kişi olarak karşı çıkmasını anlamak zordur. Bu olsa olsa kendini işveren vekili yerine koyma olabilir. Çalışanlara emir, talimat verdiğinde, göreve gönderdiğinde, izin kağıdı imzaladığında kendisini işveren yerine koyabiliyor. Veya işin çok küçük bölümlerinin sevk ve idaresinden sorumlu olduğunda kendini işveren kabul ediyor.

Kamuda işveren kimdir, vekili kimdir? Elbetteki işveren devlettir. Temsilcisi olarak da bakan ve müsteşarlarıdır. Vekilide olsa olsa genel müdür olabilir. Neden? Toplu sözleşme masasına karşı taraf olarak sadece o oturabiliyor da ondan. İşveren vekili olmak için çalışanlar hakkında bütünüyle etkili olmalı ücretini ve çalışma koşullarını belirleyebilmeli, işe alıp çıkarma yetkisi olmalı ve de en önemlisi üretimden kâr payı almalı. Üretim tümünden sorumlu olmalı. Bizdeki gibi şefler, müdürler, daire başkanları üretimin belli bir bölümünden sorumludur, belirli işlerin yürütülmesinden sorumludur. İşveren vekili olarak kabul edeceğimiz genel müdürün aylığında Hükümet tarafından belirlenmektedir. Onun geliri bile kârdan kaynaklanan bir gelir değildir. Yani bir fabrikadaki ustabaşından hiçbir farkları yoktur. Aslında insanlar yönetici oldukları zaman emeğinden başka ge-

Elk. Müh.
ÖMÜR AKMAN
Ener - Sen Üyesi
TEK BATI A.İ.
Grup Müdürlüğü Çalışanı

lir kaynağı olmayan insan statüsü ortadan kalkmıyor. Elbetteki işleyişin iyi olması, düzenlenmesi için silsile ve kademe olması şarttır. Bu kademelerin belirli yerlerinde olanlar neden bu duygulara kapılmaktadır?

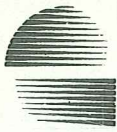
Kamuda ücretli çalışanlar 657 sayılı yasayla resmen bölünmüşler, devletin bu kesimi sınıflandırmaya tabi tutması ve bölümler yönet politikasının sonucudur. Kendi içinde bölünen sınıfsal temeli bozulan çalışanlar, yasal yaptırımlarla emir kulluğuna mahkum edilmektedir. Emir kulluğuna mahkum olan kademeler ezilmişliğin acısını altından çıkarmaya çalışmakta, sınıfsal özelliğini yitirmektedir. Birkaç kişiye emir vermekle kendini devletle özdeşleştirme ve işveren vekili sanmaktadır. Cumhuriyetin ilk yıllarındaki gibi kendilerini ayrıcalıklı sanmaktadır. Zaman içinde kamu çalışanları ile devlet arasındaki çıkar çatışmasının ortaya çıkması ile memurların ayrıcalıklı konumları yozlaşmaya başlamıştır. Bu kişiler kendi silikleşen kişiliklerine renk katmak için devlet baba (ana) edebiyatı yapmakta, kötü örnek olarak sendikasız işyerlerini göstermekte ve kötü yönetime ortak olmaktadır. Sınıf bilinci bozulduğu için çıkar olarak da devletin (işverenin) çıkarını kendi çıkarına eş görmekte, kendi çıkarını ön planda tutmakta, aman düzenim bozulmasın diye

devleti zarara sokmakta ve de toplumun memurlara olan tepkisini artır-maktadır.

Sırası geldiğinde, adam yokluğundan veya torpille bu mevkilere gelen silikleşmiş kişilikli insanlar sadece kendini düşünüyor, bir üst amirine yararlanmaya çalışıyorlar. Onlar için işin önemi, verimliliği gibi kavramlar önemli değildir. Fırçayı yiyince acısını diğer çalışanlardan çıkarmaya çalışıyorlar. Bu kişiler kurumlarını verimlileştirmeyi düşünmez, basiretsiz kişilikleri ile devlet işi ne yapalım diyerek bahane bulurlar ve işlerin çolak bir şekilde devam etmesine yol açarlar. Halkımızdaki olumsuz memur davranışına bu eğilimler yol açmaktadır. Çözüm "özelleştirme", "satma", "atma", "kapatma" değil, bu kişiliklerin tasfiyesidir. İnsanlar örgütlendikçe, sorunlarına sahip çıktıkça, yağmalama önlendikçe, devletin malı deniz anlayışı yıkılınca, hükümetler KİT'lerden o kırılış ellerini çekince, çalışanlar yönetimde söz sahibi olunca verim daha çok artacaktır.

Kendi alanlarındaki sorunların birlikte tespiti, çözümleri, uygun politikaları belli bir plan ve program içerisinde uygulanması, yönetim ve denetim mekanizmalarına gerekli katkıların sağlanması ve sonuç olarak verimliliğin artırılması sendikamızın amaçları arasındadır.

Çalışanların ücretlerinin artırılmasında, diğer hak ve özgürlüklerin genişletilmesinde önlerindeki engel ise gerçek işveren yani sermaye sınıfıdır. Bu ülkede demokrasinin olmasını istiyorsak toplum içindeki çıkar grupları mutlaka örgütlenmek zorundadır.

İZMİR...

İzmir Karşıyaka arasında Turan kavşağında "Tepekule" yazılı sarı bir levha dikkatimizi çekmiştir sanırsınız. Neresidir bu Tepekule hiç merak ettiniz mi? Tepekule 150 dönüm büyüklüğünde bir höyük olup buraya ilk kez bundan 5000 yıl kadar önce Batı Anadolu'nun yerli halklarından olan Lelegler yerleşmiştir. Bu ilk uygarlık, Schliemann'ın Kral Priamos'un hazinesi olarak kaçırdığı eserlerin gerçekte ait olduğu daha eski Troia II uygarlığı ile çağdaştır. O zamanlardan beri sürekli bir yerleşim alanı olan Tepekule'de gün ışığına çıkarılan MÖ 7. yy'a ait Athena Tapınağı Anadolu'da bilinen en eski Hellen eseridir. Uzun yıllardır Ord. Prof. Ekrem Akurgal tarafından kazılan Tepekule'yi gezmenizi salık veririz.

MÖ 8. yy'da İzmir Kralı Tantalos üzerine söylenceler vardır. Derler ki Tanrılarla aynı sofraya oturma ayrıcalığına sahip ve anaerik kökenli Tantalos bir gün Tanrılara bir oyun hazırlayarak oğlu Pelops'u öldürüp pişirir, onlara yemekte sunar. Bunu farkedemeyen Tanrılar Tantalos'a sonsuza dek sürecek bir işkence cezası verir. Kral, yeraltı ülkesi Hades'e Sipilos dağının bir yarığında atılır. Bu yarık daha sonra göl haline gelir ve Tantalos gölü diye anılır. Bu göl bildiğimiz Karagöl'dür. Tantalos boynuna kadar su içinde, meyve yüklü ağaçların altında cezasını çekecektir. Tantalos, su içmek için eğildikçe sular çekilecek, meyve koparmak için uzandıkça dallar yükselecektir. Buna da Tantalos işkencesi denilmektedir. Tanrıların yeniden canlandırıldığı Pelops daha sonra ilk olimpiyatları düzenlemiş ve Peleponnes

(Mora) yarımadasına adını vermiştir. Tantalos'un kızı Niobe ise Artemis ve Apollon'un annesi Tanrıça Leto ile birlikte büyümüştür. Sonra Thebai kralı ile evlenerek altı kız, altı erkek çocuğu dünyaya getiren Niobe, "Leto iki çocuk doğurdu ben ise bir düzine" diyerek Leto ile bir tutuyordu kendini. Buna çok kızan Tanrıça Leto, Artemis ve Apollon'a öldürtür Niobe'nin çocuklarını. Acısı dinmeyen Niobe'yi taş çevirir Baştanrı Zeus. Binlerce yıldır ağlamaktadır taş kesilmiş Niobe, Manisa'da Ağlayan Kaya'da.

MÖ 333 yılında Sardes'ten İzmir'e gelen Büyük İskender, bir gün ormanlarla kaplı Pagos Dağında (bugünkü Kadifekale) ava çıkar. İçtiği şarabın etkisiyle bir ara Nemesis (su perileri) tapınağı yakınlarında uykuya dalar. İskender rüyasında iki Nemesis görür. Periler ona, o zamanlar Bayraklı Tepekule'de bulunan İzmir'i Pagos Dağına taşıdığı taktirde şehrin dört kat büyüyüp gelişeceğini söyler. Bu rüyasını Klaros (bugünkü Ahmetbeyli)'taki Apollon bilicisine yorumlatarak onay alan İskender, komutanı Ly-simachos'a görev vererek kenti yerine taşır. Böylece Lidya kralı Alyattes ve Persler tarafından MÖ 7. yy sonu ve 6. yy da yıkılan ve halkı çevrede küçük köylere dağılan İzmir, İskender'in ölümünden sonra Bergama Krallığının egemenliğinde tekrar gelişmeye başlar. İzmir o kadar güzel bir kent olur ki, Milat sıralarında buraya gelen ünlü coğrafyacı ve gezgin Strabon onu öve öve bitiremez. MÖ 133 - MS 395 yılları arasındaki Roma egemenliği döneminde Roma'nın bu kente aşık olduğu söylenmektedir.

İskender'in kurduğu bu İzmir şimdiki Namazgah semtindeydi. MS 178 yılında büyük bir depremle yıkılan İzmir, İmparator Marcus Aurelius'un yardımıyla yeniden inşa edilmiştir. Bu dönemde onarılan Devlet Agorası da görmeye değer. Selçuklu ve Osmanlı döneminde mezarlık olarak kullanılan Agorada bulunan denizler ve depremler Tanrısı Poseidon ve "güzel örgülü" toprak ve bereket Tanrıçası Demeter'in yüksek kabarmalarını İzmir Arkeoloji Müzesi'nde görebilirsiniz. Buca yol ayrımında gördüğünüz Kızılçullu su kemerleri yine Roma Döneminden kalmadır.

İzmir Türklerle ilk kez 1081 yılında Çaka Bey ile tanıştı. İzleyen dönemlerde sık sık el değiştiren İzmir'e Aydınoglu Mehmet Bey girdiği zaman biri Kadifekale biri de bugünkü Hisar Camii civarındaki San Pietro Hisarı olmak üzere iki kale bulunuyordu. Fethedilen her iki kale de Çaka Bey'den sonra Türk tarihinin en büyük denizcilerinden olan Umur Bey'in emrine verildi. Rodos Şövalyelerinin işgal ettiği, Haçlıların saldırdığı, Timur'un ele geçirdiği İzmir nihayet 1425 yılında tamamen Osmanlı egemenliğine geçti. İzmir'in Osmanlı tarihi başlı başına bir yazı konusu oluşturuyor bu nedenle bu dönemden ileri yazılarımızda söz etmek istiyoruz.

Peki "İzmir" adı nereden geliyor? Çoğumuz İzmir'in eski adlarından birinin Smyrna olduğunu biliyoruz. Bu ad tarih boyunca Smyrne, Zmyrna, Zmyrne, Zmirni gibi biçimlerde de söylenmiş. Hellen dilinde isimlerin erkek, dişi ve nötr şeklinde artikelleri vardır. İşte "kent" lerin artikeli de "i" dir. Türkler buraya geldiğinde kentin adını İ Zmirni diye duydular, öğrendiler. Zamanla sondaki "ni" hecesi düştü ve kent "İzmir" adını aldı. Tarih yüklü İzmir'imiz hakkında birazcık bilgi vermeye çalıştık. Gelecek yazılarımızda tekrar buluşmak dileğiyle...

TMMOB

ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI
İZMİR ŞUBESİ HABER BÜLTENİ

- AYDA BİR ÇIKAR.
- ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI İZMİR ŞUBESİ ÜYELERİNE ÜCRETSİZ YOLLANIR.
- ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI İZMİR ŞUBESİ ADINA SAHİBİ VE YAZI İŞLERİ SORUMLUSU
M. MACİT MUTAF

ADRES:

1337 SOKAK NO: 16 K: 8
ÇANKAYA / İZMİR
TLF / FAX: 89 34 35 PBX

YAPIM:

ENKARE
Tel / Fax: 21 84 97 - 21 76 27